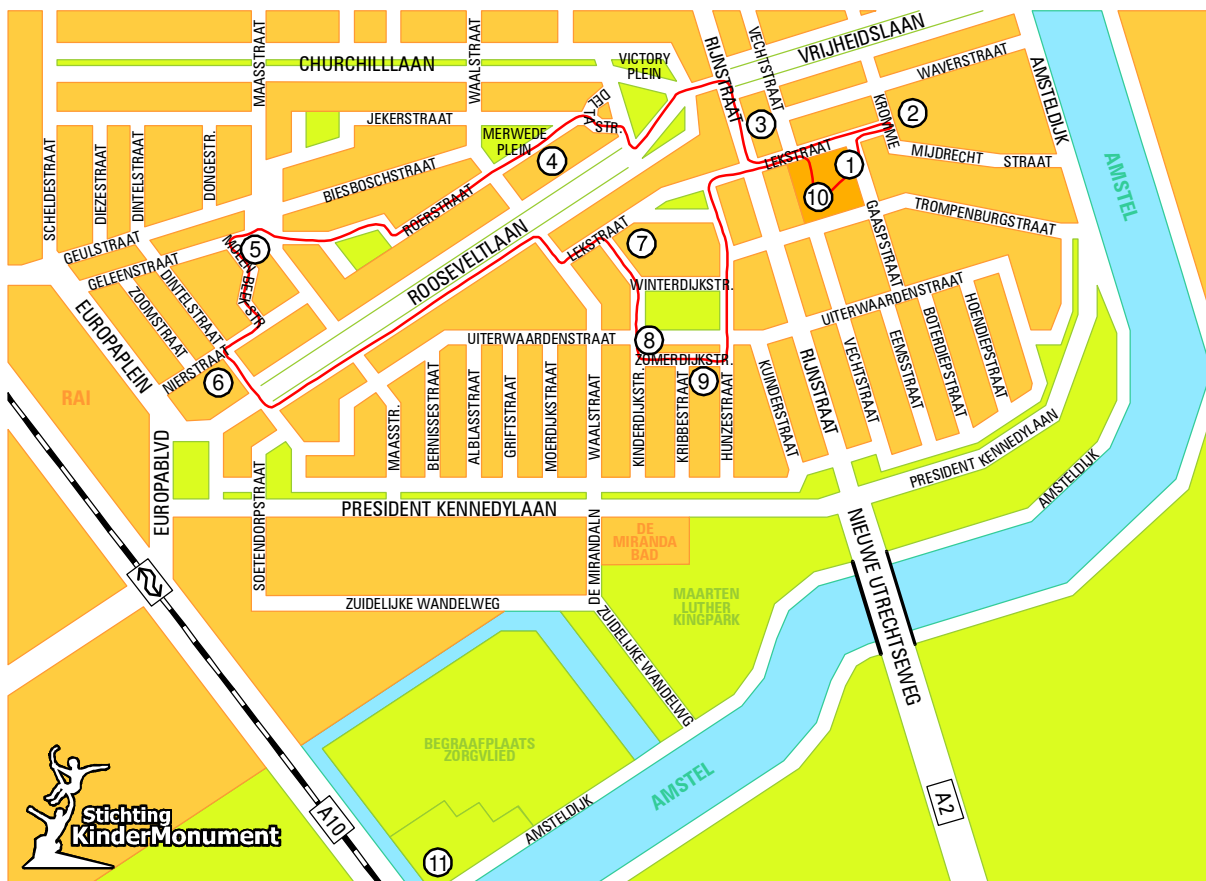

Een wandeling om bij stil te staan

Amsterdam Zuid in oorlogstijd

De Rivierenbuurt, aangelegd van 1920 tot 1930, is bekend om zijn architectuur en stedenbouwkundige opzet. Een buurtwandeling is dan ook de moeite waard. In 1940 woonden er 17000 Joden. Meer dan 13000 van deze buurtbewoners zijn vermoord. Elke wandeling nu door de buurt voert langs plekken die herinneren aan de periode van vervolging en verzet. Elke straat kent wel zijn geschiedenis. Deze wandeling voert langs elf van die historische plekken, plekken om bij stil te staan en als je beseft wat er gebeurd is ook om stil van te worden.

1. Kindermonument
2. Remise Lekstraat
3. Ijssalon Koco
4. Woonhuis Anne Frank
5. Snackbar Oase
6. Anne Frankschool
7. Synagoge
8. Vrijheidsboom
9. Plaquette Gerrit van der Veen
10. Speeltuin Amsterdam Zuid
11. Fusilladeplaats Rozenoord

In de Rivierenbuurt dragen de meeste straten namen van Nederlandse rivieren. In 1946 werden om de bevrijder te eren enkele straten omgedoopt. Het Daniel Willinkplein werd Victorieplein, Noorder Amstellaan werd Churchill-laan, Zuider Amstellaan werd Rooseveltlaan en Amstellaan werd Stalinlaan (na de onderdrukking in 1956 van de Hongaarse opstand door de Sovjet Unie werd de Stalinlaan Vrijheidslaan).

We starten bij het Kindermonument bij de ingang van de Speeltuin aan de Gaaspstraat 8.

**Kindermonument
Gaaspstraat 8, bij de ingang van de speeltuin**

Het monument herinnert aan het verbod voor Joodse kinderen om lid te zijn van de Speeltuin en aan de periode waarin de speeltuin gevorderd was als Markt voor Joden.

Staand met je rug naar het monument loop je naar links.
Sla dan rechtsaf.
Rechts voor je zie je dan meteen de ingang van de remise Lekstraat.

Remise Lekstraat

Hier begon in de ochtend van 25 februari 1941 de Februaristaking.

Vanaf de remise loop je terug.
Houd de speeltuin aan je linkerhand en loop door tot aan de Rijnstraat.
Sla rechtsaf en loop door tot nummer 71-73.

**IJssalon Koco
Rijnstraat 71-73 (nu een wassalon)**

De eigenaren Kohn en Cahn – Joods/Duitse vluchtelingen – bezaten ook de ijssalon aan de van Woustraat 149. Voor en in de oorlog werd deze ijssalons doelwit van anti-Joodse acties.

Loop weer verder over de Rijnstraat.
Bij de stoplichten op het Victorieplein steek je over in de richting van de torenflat (die in de volksmond ('De Wolkenkrabber').
Houd het beeld van Berlage aan je rechterhand.
Ga het straatje tussen 'De Wolkenkrabber' en de huizen in (Deltastraat).
Loop door tot het Merwedeplein.

**Woonhuis Anne Frank
Merwedeplein 37**

Het gezin van Anne Frank woonde hier van 1933 tot juli 1942. Het huis wordt nu ter beschikking aan vluchtelingschrijvers. Op het plantsoen staat een beeld van Jet Schepp.

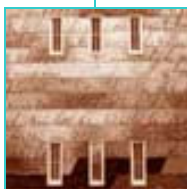
Vanaf het Merwedeplein loop je (met je rug naar 'De Wolkenkrabber') rechtdoor naar de Waalstraat.
Die steek je over en ga dan de Roerstraat in.
Aan het einde van de Roerstraat ligt iets naar rechts het Maasplein.
Je steekt over en op de hoek met de Geleenstraat vind je snackbar Oase.

Snackbar Oase Geleenstraat 1

Anne Frank schrijft in haar dagboek – Lieve Kitty – dat zij bij deze winkel graag ijsjes ging eten.

Volg de Geleenstraat en ga na enkele meters links de Molenbeekstraat in.
Die loop je helemaal uit tot de Niersstraat.
Rechts voor je zie je dan de Anne Frankschool.

Anne Frank school (6e Montessorischool) Niersstraat 41

Anne Frank ging van 1934 tot 1941 hier naar school; in 1954 kreeg de school de naam van Anne Frank. Harry Visser ontwierp de tekst – fragmenten uit het dagboek – op de gevel.

Staande voor de Anne Frankschool ligt links de Dintelstraat.
Die ga je (rechtsaf) in en je steekt de brede Roosenveltlaan over.
Je volgt nu de Roosenveltlaan in de richting van 'De Wolkenkrabber'.
Je loopt door tot aan de Waalstraat.
Ga die rechtsaf in en ga kort daarna linksaf de Lekstraat in.
Rechts voor je op de hoek van de Lekstraat en de Kinderdijkstraat zie je de synagoge.

Synagoge Lekstraat 63

Bij deze synagoge – in gebruik van 1937 tot 1943 – moesten de Joden de gele Davidssterren kopen. Het bijgebouw is nu nog in gebruik als synagoge.

Loop de Kinderdijkstraat in.
Aan je linkerhand passeer je een sportveld.
Op de hoek van de Uiterwaardenstraat staat de vrijheidsboom.

Vrijheidsboom Hoek Uiterwaardenstraat en Kinderdijkstraat

Deze linde werd door de bewoners op 5 mei 1945 geplant.

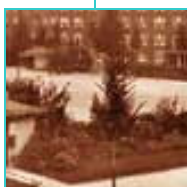
Loop door en sla linksaf de Zomerdijkstraat in.
Op nummer 22 vind je het huis van Gerrit van der Veen.

**Plaquette Gerrit van der Veen
In zijn woonhuis aan de Zomerdijkstraat 22**

In dit huis woonde en werkte verzetsstrijder Gerrit van der Veen. Hij is begraven op de erebegraafplaats in Overveen.

Loop door en sla linksaf de Hunzestraat in.
Volg die tot aan de Lekstraat en ga dan rechtsaf.
Steek de Rijnstraat over.
Aan je rechterhand ligt dan weer de Speeltuin Amsterdam Zuid.

**Speeltuin Amsterdam Zuid
Aan de Gaaspstraat**

Het terrein van deze speeltuin werd in de periode 3 november 1941 - 14 augustus 1943 gevorderd als Markt voor Joden.

Als extraatje kun je de mooie wandeling langs de Amstel naar Rozenoord lopen (ruim 2 km).
Loop daarvoor de speeltuin uit bij het Kindermonument
Ga rechtsaf de Gaaspstraat in.
Sla aan het einde linksaf de Trompenburgstraat in tot aan de Amstel
Sla rechtsaf en volg de Amstel tot aan de gedenksteen bij Fusilladeplaats Rozenoord.

**Fusilladeplaats Rozenoord
Aan het Dokter Ittmannpad bij begraafplaats Zorgvlied**

Het gedenkteken herinnert aan de meer dan honderd verzetstrijders die hier kort voor het einde van de oorlog werden gefusilleerd. Dokter Ittmann hielp ondergedoken verzetsmensen en Joden.

Volg dezelfde weg terug om weer bij het Kindermonument uit te komen.